

„Už nechceme spravodlivosť, ktorá nenaslúcha a všetko meria“

... znie voľný preklad otvoreného listu a tlačového vyhlásenia 3000 francúzskych sudcov a 100 súdnych úradníkov z novembra 2021 zverejneného v Le Monde. Otvorený list vznikol ako reakcia na samovraždu 29 ročnej sudkyne Charlotte a neprijateľné pracovné podmienky sudcov a súdnych úradníkov.

„Počas roka pred smrťou Charlotte niekoľkokrát upozornila svojich kolegov na utrpenie spôsobené jej prácou. Ako mnohí, aj ona väčšinu víkendov a dovolení pracovala, no nestačilo to. Nasledovalo prerušenie práce, prvý pokus o samovraždu.“ Tvrdé pracovné podmienky a *„prikazy ísť stále rýchlejšie a robiť čísla/výkony“* dohnali podľa kolegov Charlotte k samovražde, pričom *„Charlotte nie je ojedinelý prípad“*.

„Nechceme už justíciu, ktorá nepočúva, ktorá je založená len na číslach, ktorá všetko meria a počíta,“ napísali francúzski sudcovia a súdni úradníci. Zároveň odsúdili *„spravodlivosť, ktorá zle zaobchádza s procesnými stranami, ale aj s tými, ktorí pracujú na jej chode...Stojíme pred neudržateľnou dilemou: súdiť rýchlo, ale zle, alebo súdiť dobre, ale s neprijateľným oneskorením.“*

Ktovie, čo by robili francúzski sudcovia na mieste tých slovenských v nadväznosti na zverejnené hodnotenie rýchlosti/kvantity niektorých sudcov a vytvorenia výkonnostných košov. Súdciac podľa ich vyššie uvedeného postoja, asi by ich to nenechalo chladnými. Slovenské súdnictvo ako pokusný králik takýmto pokusom o vedecké bádanie s výraznými limitami alebo o článok bez vedeckej hodnoty čelí. Netreba zabúdať, že hodnotenie sa nevzťahuje len na prácu sudcov, ale aj na prácu administratívneho personálu.

Žijeme na Slovensku. Dôveryhodnosť justície je nižšia ako priemer v EU. Znamená to azda, že ktokoľvek si môže vziať na svoje plecia právomoc vysloviť verejne hodnotiace úsudky týkajúce sa práce na jednotlivých súdoch? Bez toho, aby vzal do úvahy osobitosť tohto povolania, poznal zaťaženie sudcov, materiálne vybavenie a konkrétosti?

Keďže zverejnený rebríček bol daný aj do kontextu pôvodnej verzie novej súdnej mapy predstavenej bývalou ministerkou Kolíkovou, mal pre mňa tento rebríček výraznú politickú príchuť. Z môjho pohľadu sa zverejnením rebríčka jednalo o formu neprípustného nátlaku na napríklad vyvodenie zodpovednosti voči predsedom dotknutých súdov resp. zásahu do rozhodovacej činnosti konkrétnych sudcov.

Predstavujem si lekára, ktorý vykonáva chirurgický zákrok a počas operácie si hovorí, že musí ísť na čas, pretože má normovaných 10 operácií týždenne. Tak zavrie pacienta pred tým, než vykoná všetko, čo vykonať mal. Inak by ho TIS zaradil na rebríček neschopných pomalých lekárov. Predstavujem si ortopéda, ktorý zloží sadru na zlomenej nohe skôr ako je noha zahojená, pretože musí vykázat zahojenie nohy v časovom úseku. Inak bude na chvoste rebríčka. Rovnako si predstavujem novinára, ktorého hodnotu budeme merať podľa počtu článkov, komentárov a lajkov. Nech si spravíme výkonnostný rebríček. Naozaj je toto cesta, ktorou chceme ísť? Dá sa zmerať všetko? Aj kvalita merania?

Na základe rozhovorov hodnotiteľov sudcov v médiách som zistila, že ani vek mladosti nebráni tomu, aby sa podarilo uviaznuť v časovej slučke, prestupovať na mieste, a dookola používať tie isté stereotypy. Rebríček tak dostal aj obal a slovenské súdnictvo patinu. Na prezentáciu sudcovského stavu. Nezainteresovaný konzument týchto rozhovorov by mohol prísť k záveru,

že na súdoch sú leniví, pomalí, do seba zahľadení sudcovia, ktorí sa navyše ani nechcú vzdelávať. No hotová pohroma. Skutočnosť je však úplne niekde inde. Nevie, či si niekto vytiahol z Justičnej akadémie štatistiku – koľko sudcov a vyšších súdnych úradníkov, a v akých témach Justičná akadémia vyškolila. V jednom z rozhovorov odznelo, že sudcovia neovládajú cudzie jazyky. A to je lož. Každopádne, je jednoduchšie sklznúť do starej otrepanej rétoriky, ktorá pripomína sektárske delenie na dobro a zlo. Chvalabohu zo zverejnených správ je ľahko identifikovateľné, kto je to zlo. Ešteže tak. A ten, kto poukazuje na to zlo, je pri použití vylučovacej metódy zákonite to dobro. Bez ohľadu na to, aká je výpovedná hodnota obsahu prejavu.

Potreba generačnej výmeny v sudcovskom stave, toľkokrát spomínaná aj v súvislosti s hodnotením slovenského súdnictva, by znamenala, že samotná súdna rada, v ktorej majú väčšinové zastúpenia sudcovia, ktorí prežili celý svoj profesný život v justícii (sú tam aj za prezidenta a parlament), nemá žiadnu legitimitu. Dáva to logiku? Mne určite nie. Generačný stret je prítomný všade, či v súkromnom, ako aj vo verejnom sektore. Vždy sa nájdu noví, ktorí chcú robiť veci inak, a „starí“, ktorí sa nechajú poučiť, ale zároveň upozornia na riziká nových nápadov. Keďže skúsenosť je neprenosná. Tak sa spája poznatok zo skúsenosti a nová krv. Čo umožňuje dodať hybnú silu a dynamiku. Pre mňa osobne potreba generačnej výmeny neznamená proces očisty od toxicity v justícii, ako sa to verejne prezentuje. V mojich očiach je to volanie po vypudení sudcov, ktorí vyznávajú konzervatívne hodnoty, na ktorých naša spoločnosť stojí.

Zdroj:

<https://france3-regions.francetvinfo.fr/hauts-de-france/nord-0/nord-apres-le-suicide-de-charlotte-juge-de-29-ans-3-000-magistrats-signent-une-tribune-pour-alerter-sur-la-degradation-de-leurs-conditions-de-travail-2349148.html>

https://twitter.com/lemondefr/status/1463186617657667597?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1463186617657667597%7Ctwgr%5E%7Ctwcon%5Es1&ref_url=https%3A%2F%2Fbo-pic-regions.francetelevisions.tv%2F

Dana Jelinková Dudzиковá